

පරීක්ෂණ

සෞඛ්‍ය සහ වෛද්‍ය

ජාතික සහ වෛද්‍ය

සොබාමත් ශ්‍රී ලංකාවක්

පරීසර ප්‍රතිපත්තිය
ජාතික ජන බලවේගය

ස දාරිත බව, සිසිල, සෞන්දර්ය පිරි ශාඛ හා සත්ව විවිධත්වයක් සහිත මෙම රාජ්‍යය පවිත්‍ර ආහාර, ග්‍රාමීය හා නාගරීක අලංකරණය, අකාශය සංවිධානය කිරීම ආදී අඩවි සියල්ලම මහා පවිත්‍ර හා ප්‍රශස්ත දර්ශකයක තබා නඩත්තු කිරීම අපගේ වගකීම වේ. පුරවැසියාට දිවි ගෙවීමට ඇති මෙම අවකාශීය මහපොළව හා ශාක ජීවිත සුරැකීම තුළ ගෝලීය උණුසුම පිළිබඳ ගැටලුව අවම කරගත් සුන්දර වටපිටාවක් අපට ශේෂ වනු ඇත.

පිරිසිදු භූමියක නිල්වන් ජල පද්ධතියක් සුපවිත්‍ර වායු ගෝලයක් සහිත සුරක්ෂිත වූද, පිරිසිදු වූද, ආහාරපානවලින් සමන්විත මානව ජීවිතයක් ගෙවීමට අවශ්‍ය පවිත්‍ර වාසස්ථානයක් හා සේවා ස්ථානයක් නිර්මාණය කිරීමටත් රටක් ලෙස පිවිතුරු සුන්දර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමත් අපගේ බලාපොරොත්තුවයි.

මෙවන් තත්ත්වක් ගොඩනැගීමේදී රට මුහුණ දී තිබෙන අර්බුද හඳුනාගත යුතුය. අතීතයේදී මෙරටේ සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීමේදී පාරිසරික සාධක සැලකිල්ලට ගනු ලැබුවද වර්තමානය වනවිට එය ක්‍රමානුකූලව වෙනස් වී භෞතික හා මූල්‍යමය සාධක මූලික සාධකයන් ලෙස සංවර්ධන වැඩසහන් සැකසීමේදී සැලකිල්ලට ගැනීමක් සමග පාරිසරික අනාරක්ෂිත බව වේගවත් වී එය මානව හා ජීවි පැවැත්මට අහියෝගකරන කරන මට්ටමට වර්ධනය වීමට ඉඩකඩ විවර කොට තිබේ.

සුපරික්ෂාවෙන් තොර සිදුකල ක්‍රියාදාමයන් සංවර්ධනය බවට වැරදි අර්ථකථනයකට ලක් කොට තිබෙන වටපිටාවක සමාජ ආර්ථික දියුණුව අත්‍යාවශ්‍ය බව පිළිගන්නා අප දීර්ඝ කාලීන වශයෙන් සංවර්ධනයට පාදක වන ස්වාභාවික සම්පත් ප්‍රතිස්ථාපනය කළ හැකි අයුරින් භාවිත කරමින් සංවර්ධනය ප්‍රශස්ත මට්ටමක රඳවා තබා ගැනීමටත් එහි තිරසාර බව සුරැකීම වස් ජෛව ආධාරක පද්ධතිය සුරැකමින් පාරිසරික මිතුරු සංවර්ධන ක්‍රියාවලියකට රට යොමු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීමක්, මෙහි භූවිද්‍යාත්මක නිර්මිතයන් වසර පුරාවටම හොඳින් පතිතවන සූර්යාලෝකයක් සක්‍රීය සුළං ප්‍රවාහ දෙකකින්ද ඇතුළු මිලක් නියම කළ නොහැකි මහා වැසි සම්පතක උරුමයත්, ඉතා පිරිසිදු බණිජ සම්පත්ද ලොව විශිෂ්ඨතම ජෛව විවිධත්වයකට උරුමකම් කීමක් සැලකූ කළ එකිනෙකට අන්තර් සබඳකම්වලින් සමන්විත සුවිශේෂ පාරිසරික පද්ධතියක් උරුම වීමත්, ඉතා දියුණු හා ප්‍රබල සැබෑ සංවර්ධනයකට රට යොමු කිරීමේ හැකියාවක් පෙන්වාදීමකි.

පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීම අරඹයා අපගේ ප්‍රධාන අරමුණ වර්තමාන හා අනාගත මානව හා ජීවීන් පැවැත්ම උදෙසා පරිසර කළමනාකරණයට රජයේ කැපවීම අප ගොඩනගන ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්තියේ මූලික අවශ්‍යතාවය ලෙස සලකන අතර, තිරසාර සංවර්ධන රාමුවක් තුළ රටේ නිවැරදි පරිසර කළමනාකරණයක් සහතික කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ. සමස්ත පරිසර පද්ධතීන් සුරැකීම හා කළමනාකරණයට මාර්ගෝපදේශයක් සැපයීමට අපේක්ෂා කරන අතර, සියලු රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන්ද පුද්ගලයන්ද මෙහි මූලික දැක්මට අනුව මෙහෙයවනු ලැබේ. ඒ සඳහා අප සකස් කළ සුවිශේෂී අරමුණු 05කි.

1. ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය සහ පරිසරය අතර සමතුලිතතාව රැකෙන පරිදි ස්වභාවික සම්පත් සහ පරිසර කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම.
2. පරිසරය හා ස්වභාවික සම්පත් තිරසාර ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ දී හා සැලසුම් කිරීමේ දී ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශය (Integrated Approach) භාවිතයට ගැනීම.

3. පරිසර සුරක්ෂිතතාව වෙනුවෙන් ආයතන අතර මනා සම්බන්ධීකරණය සහ යහපාලන මූලධර්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් පාරිසරික නීතිමය සහ ආයතනික ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම.
4. පරිසර කළමනාකරණයේ දී වර්තමානයේ මුහුණ පා තිබෙන දිළිඳුකම තුරන් කිරීම හා දේශගුණික වෙනස්වීම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් වර්ථමානයේ නිර්මාණය වී ඇති විවිධ වූ පාරිසරික අර්බුද අවම කිරීම සහතික කිරීම.
5. පරිසර සුරක්ෂිත බව තහවුරු කිරීම උදෙසා දැනුම ආකල්ප ගොඩනැගීමේ අරමුණ කරගත් මානව සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීම

පවිත්‍ර පරිසරයකින් හෙබි ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීමේ මූලධර්ම

පවිත්‍ර පරිසරයකින් හෙබි ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීමේ මූලධර්ම වර්තමාන මෙන්ම අනාගත ජීවයේ ගුණාත්මක තත්වය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගත් අප ඒ අරමුණ සපුරා කර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කරන ක්‍රියාපිලිවෙත මූලධර්ම 11ක් ඔස්සේ සැලසුම් කෙරේ. මෙකී මූලධර්මවලට අනුරූපීව ඉදිරි ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග පෙලගස්වනු ඇත.

1. පාරිසරික යුක්තිය: ශ්‍රී ලංකාවාසී සෑම පුරවැසියෙකුගේම වගකීමක් වනුයේ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සහ පිරිපුන් පරිසරයක් ඇති කිරීමය. එහි ප්‍රතිලාභ ලෙස මානව හා ජීවින්ගේ අනාගත පැවැත්ම තිරණය කරනු ඇත.
2. පරිසරය සහ සංවර්ධනය අතර සමබරතාව රැකගැනීමට ක්‍රියාකිරීම: සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල දී පරිසරයට ඇති වන බලපෑම් අවම කිරීම සහ සම්පත් තිරසාර ලෙස සහ කාර්යක්ෂමව භාවිතයට ගැනීමට සහතික වීම.

පරිසරය

3. පරිසර පද්ධතික ප්‍රවේශය: පාරිසරික සම්පත් සංවර්ධනය, කළමනාකරණය සහ සංරක්ෂණයේ දී ඒකාබද්ධ පරිසර පද්ධති ප්‍රවේශය භාවිතයට ගැනීම.
4. තිරසාර සම්පත් භාවිතය: පාරිසරික සම්පත් භාවිතා කිරීමේ දී ඒවායේ ගුණාත්මක තත්ත්වය හා වටිනාකම අඩු නොවන සේ හා අනාගත මානව පැවැත්ම සුරැකි වන අයුරින් භාවිතයට ගැනීම.
5. සාධාරණත්වය: ස්වභාවික සම්පත් භුක්ති විඳීමේදී මානව තුළිතතාව පවත්වාගත යුතු අතරම සියලු ජීවින්ගේ පැවැත්ම අවධානමකට ලක් නොකිරීම.
6. මහජන සහභාගිත්වය: පරිසර ආරක්ෂාව හා කළමනාකරණයේ දී සහභාගිත්ව ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම.
7. පූර්වාරක්ෂක ක්‍රමවේදය: කිසියම් ක්‍රියාකාරකමක් නිසා සම්පූර්ණ වශයෙන් තක්සේරු කළ නොහැකි පාරිසරික අවදානමක් පවතින විට එය විසඳීමට පෙර එම ක්‍රියාකාරකම තහනම් කිරීමට හෝ සීමා කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
8. දූෂකයා ප්‍රතිපූර්ණය කළ යුතුය: (Polluter Pays Principle) පරිසරය අපිරිසිදු කරන කවරෙකු වුවද එම අපවිත්‍රතාව ඉවත් කිරීමේ වගකීම ඔහු විසින් දැරිය යුතුය.
9. පාරිසරික යහපාලනය: පරිසර නීති, පාරිසරික කළමනාකරණ ආයතන, විනිවිද බව, වගවීම, මානව අයිතින්වලට ගරු කිරීම, ප්‍රජා සහභාගිත්වය යනාදිය පරිසර කළමනාකරණයේ දී අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සහතික වීම.
10. ප්‍රජාව සවි බලගැන්වීම: පරිසර පද්ධති සමග ජීවත්වන ප්‍රජාවට අවශ්‍ය දැනුමත් ඒ සඳහ වන සංස්කෘතියක් ගොඩනගා මින් තිරසාර පැවැත්ම තහවුරු කිරීම.
11. පාරිසරික ආරක්ෂාව: මානව ක්‍රියාකාරකම් හා ස්වභාවික ක්‍රියාවලින් පැන නගින පාරිසරික උවදුරුවලින් පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කිරීම.

පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීමට වටිනාම ප්‍රාග්ධනයක් ලෙස

1. ශ්‍රී ලංකාව, වර්ග කිලෝමීටර් 65,612කින් සමන්විත විවිධ භූ විෂමතා සහිත ගොඩබිමක් ද, එමෙන් හත් ගුණයක් ඉක්මවූ සම්පත් වලින් අනූන සාගර කලාපයක් ද, ගොඩබිම හා සාගරය ඇතුළත විවිධාකාර වූ පාරිසරික පද්ධතීන්වලින් අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් සහිත තනි පරිසර පද්ධතියක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව අප හඳුනාගන්නෙමු.
2. රටේ සමස්ත භූමිය සැලකූවිට ගැඹුර මීටර් 4ක දළ සාණනමකින් යුත් වටිනා පස් ස්ථරයක් රටට හිමිය. මෙම ස්ථරයේ වටිනාකම කොටස ලෙස සලකනුයේ මතුපිට සිට 35cm පමණ වන පංගු ස්ථරයයි. මෙම ස්ථරය ලිහිල් කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල හියුමස් තට්ටුවකින් සමන්විත වන අතර, අභ්‍යන්තර පස් හා පාෂාණත්, මතුපිට ශාඛ හා සත්ව ප්‍රජාව අයත් ජෛව ගෝලයත්, වායු ගෝලයත්, ජල චක්‍රයත් සම්බන්ධ කරන වටිනාම ජීවී ස්ථරය වේ. මේ වනවිට මෙකී ස්ථරය ඇතුළු පස් ස්ථරය බලවත් අනතුරකට මුහුණගත කිබේ. අවිධිමත් ඉදිකිරීම් හා විද්‍යානුකූලව සැකසූ ජාතික භූමි පරිහරණ සැලැස්මක් ක්‍රියාවට නොනැඟීමේ වරදින් මීටර 4ක පමණ දළ ඝනකමකින් යුත් සාරවත් පස් ස්ථරයක් මේ වනවිට බලවත් අනතුරකට මුහුණ පා තිබේ. දැඩි පාංශු බාදනයත්, අවිධිමත් ඉදිකිරීම් හා භූමියේ ධනිජ සම්පත් අවහාවිතය තුළ නාය යාම් බහුල වීමත්, නිසරු පොළොවක් මෙන්ම කාන්තාරීකරණයේ මූලික ලක්ෂණ සමහර ප්‍රදේශවලින් මතු වීමත් බලවත් අභියෝගයක් ලෙස අප හඳුනා ගනිමු.
3. සක්‍රීය මෝසම් වැසි 2කින් හා අන්තර් මෝසම් මැති දෙකකින් සමන්විත අප දිවයින වසරකට වර්ෂාපතනයෙන් දළ වශයෙන් ජල ඝණ මීටර මිලියන 111,250කට උරුමකම් කියමින් ඒ මත ගංගා ද්‍රෝණි 103ක හා වෙරළ ආසන්නයට වත්ම වූ කුඩා ගංගා ද්‍රෝණි 94ක උරුම ලද්දෝ වෙති.

විටෙක දැඩි හානි පමුණුවන ගංවතුරටත්, තවත් විටෙක දැඩි නියඟයටත් ගොදුරුවීමත්, අගනා සම්පතක් වූ ජලය දූෂිත වී විපතක් ආකාරයට බලපෑම් එල්ලකිරීම දක්වා වර්ධනයවීමත් තවත් අභියෝගයක් ලෙස අප හඳුනා ගනිමු.

එසේම රටේ ගංඟා ඇළදොළ අයත් ගංඟා දෝණි මෑත කාලීන සංවර්ධනයේ නාමයෙන් ගෙන ආ ව්‍යාපෘති හේතුවෙන් දැඩි ලෙස හානි වලට ලක්ව රටට ප්‍රතිවිපාක ගෙන දෙමින් තිබේ. විශේෂයෙන් බලශක්ති උත්පාදනය හා වාරි ජල අවශ්‍යතාවය සඳහා යැයි පෙන්වමින් මධ්‍යම කඳුකරය තුළ සිදු කර ඇති කුඩා විදුලි බලාගාර බොහොමයක සිට මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘති විසින් රටට ලබාදෙන ආර්ථික ලාභයට වඩා සිදුවී ඇති විනාශයේ වටිනාකම හා අනාගත අයහපත් බලපෑම් ගිනිය නොහැකි මට්ටමේ පවතින බවත් අපගේ විශ්වාසයයි. එබැවින් ඉදිරියේ එවන් හානි සඳහා ඉඩ නොතබන අතර, රටේ අවශ්‍යතාව සඳහා බලශක්ති උත්පාදනයට අඩු පිරිවැයක් යටතේ වැඩි ප්‍රතිලාභයක් ඉපැයිය හැකි සුළං හා සූර්ය බල ශක්තිය කෙරෙහි රට යොමු කරනු ඇත.

4. මානව හා ජීවී පැවැත්මට මහත් පීටිවහලක් වන වායුගෝලය අවිධිමත් කාර්මිකරණයෙන් නිකුත් වන හරිතාගාර හා දූෂිත වායු හේතුවෙන් ද, අවිධිමත් ප්‍රවාහන පද්ධතියක ප්‍රතිඵලයෙන් නිකුත්වන දූෂිත වායු හේතුවෙන් ද, ගිනි තැබීම් මෙන්ම ගිනි ගැනීම් බහුල වීමෙන් සිදුවන බලපෑමෙන් ද ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ දැමීමට අප ද දායකවී ඇත. එයට පාරිසරික ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ද, අප මුහුණදීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දෛනික වාෂ්පීකරණය දෙගුණ වීම, පරිසර උෂ්ණත්වය ඉහළ යෑම, නියඟය නිර්මාණය වීම, ක්ෂණික විශාල වැසි කුඩා භූමි ප්‍රමාණයකට පතිත වීම ද, ස්වාභාවික ආපදාවන් හා සෞඛ්‍යමය තර්ජනයන්ට ලක්වීම ද පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩ නැඟීමේදී අභියෝග ලෙස අප හඳුනා ගන්නෙමු.
5. රට තුළ පවතින භූ විෂමතාවයත්, අපට හිමි වර්ෂාපතනයේ ව්‍යාප්තියත් අනුව සුවිශේෂ පරිසර පද්ධතීන් කිහිපයකට අප උරුමලද්දෝ වෙමු. ඒ නිසාම විශාල ජෛව විවිධත්වයක්

පැවැත්ම මහා දායාදයක් කොට සැලකිය යුතුය. රට තුළ හඳුනාගත් සුපුෂ්පික ශාක විශේෂ 3,150ක් ද, ඉන් අපට ආවේණික වූ 894ක් ද, ශ්‍රී ලංකාව තුළ හඳුනාගත් සත්ව විශේෂ 972ක් ද, ඉන් අපට ආවේණික විශේෂ 330ක් ද අපට උරුම වේ.

- 6. පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීමේදී මෙම ජෛව විවිධත්වය මහා ධනයක් ලෙස සලකන අප රටතුළ සිදු කෙරෙමින් පවතින වන විනාශයන්, පවත්වාගෙන යන කොල්ලකාරී ආර්ථික ක්‍රමය තුළ සිදුවන ජාන සංකෝලයන්, අපගේ වන වැස්ම මෙන්ම ජීවීන්ගේ පැවැත්මට අයහපත් ලෙස බලපෑම් කරන ආක්‍රමණික ශාක හා සත්ව ව්‍යාප්තියන්, පාරිසරික අසමතුලිත තාවයන් නිර්මාණය කරමින්, පරිසරය තුළ සිදුවන විනාශය සමඟ වන සතුන් ගොවිබිම්, නගර දක්වා සංක්‍රමණය වීමත්, පරිසරික තුළිතතාවය බිඳ දැමීමෙන් විවිධ සත්ව බණ්ඩවල ගහනය අධිකවීමත් අභියෝගයක් ලෙස හඳුනා ගැනේ. මෙය පාරිසරික ආර්ථික, සමාජයීය අර්බුද මතුවීමට ද බලවත් අභියෝගයක් ලෙස අප හඳුනා ගනිමු.
- 7. අප සතු සාගර කලාපය හඳුනා ගැනීමේදී වර්ග කිලෝමීටර 18,060ක ප්‍රාදේශික සාගරයක් ද, වර්ග කිලෝමීටර 19,620ක යාබද සාගර කලාපයක් ද දැනට හඳුනාගෙන උරුමවී ඇති වර්ග කිලෝමීටර 437,400ක අන්‍ය ආර්ථික සාගර කලාපයක් හිමි මෙම සමස්ත සාගර කලාපය හා ඉන් ඔබ්බට ඇති අතිමහත් ශාඛ හා සත්ව මෙන්ම අධි සාන්ද්‍ර බනිජ නිධි ද හිමි මුත්, ඒ පිළිබඳ නිසි අධ්‍යයනයක් මෙතෙක් සිදුකර නොමැත. නිධන්ගත මෙවැනි ධනයකට හිමිකම් කියන අප එය නිසි ලෙස සීමා නිර්ණය නොකිරීමත්, වෙරළ ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක වන විවිධ වූ කාර්යයන් ද, සාගරය හා ගොඩබිම අතර විශාල අස්ථායීතාවක් නිර්මාණය කිරීම, මානව ක්‍රියාකාරීත්වය හේතුවෙන් සාගරයට මුදාහරින අපද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ද සාගර කලාප විශාල අභියෝගයකට මුහුණ පා ඇති බව අප හඳුනා ගනිමු.
- 8. රටක් ලෙස අප මුහුණ දෙන අභියෝග අතර, පාලකයන් නිරුත්තර කළ කුණු කසල බරපතළ අර්බුදයක් බවට

පරිසරය

පත්කර ඇත. අසංවිධිත සැලසුම් මහා නූතන ජීවන රටාවේ සංකීර්ණභාවයත්, ලාභ ඉපැයීම මූලික අරමුණ කරගත් ආර්ථික ක්‍රියාවලියත් හේතුවෙන් ලංකාවේ දෛනික කසල ජනනය මෙට්‍රික් ටොන් 7,000කට ආසන්නව පවතී. ජලය, වායුව, පස දූෂණය වී පාරිසරික, ආර්ථික, සෞඛ්‍යමය, සමාජයීය ගැටලු මෙතුළින් නිර්මාණය කිරීම පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවන් ගොඩනැගීමේදී අභියෝගයක් ලෙස අප හඳුනා ගනිමු.

9. ශ්‍රී ලංකාවට අවේණික අලි විශේෂය පරිසරයට ආහරණයක් ලෙස ආර්ථිකයට ධනය උපයන උපායක් ලෙස ද භාවිත කළ හැකිව තිබියදී අලින් අතින් එක් මිනිසෙකු සාතනය වන විට මිනිසුන් අතින් අලි තිදෙනෙකු සාතනය වීමේ අනුපාතය දක්වා ප්‍රශ්නය උග්‍රවී තිබීමත්, රටපුරා ගැටලුව ව්‍යාප්ත වීමත්, ඒ සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග පවතින අසාර්ථකභාවයන් අප පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීමේදී අභියෝග ලෙස හඳුනා ගනිමු.

10. දීර්ඝ කාලයක් පරිසරයත් සමඟ ප්‍රතිවිරෝධාත්මක ගණුදෙනුවක නියැලීමේ වරද දසතින් පෙන්නුම් කරන මොහොතක් ලෙස වර්තමානය අප හඳුනාගන්නා අතර, රටේ ගොඩබිම සිසාරා පැතිරෙන මාරාත්මක වකුගඩු රෝගයත්, ඩෙංගු වසංගතයත්, පිළිකා, ශ්වසන ආදී රෝගත් හුදු සෞඛ්‍යමය ගැටලු අභිබවා ගිය, වැරදි පරිසර භාවිතයන් තුළ පැන නැඟුණු අභියෝග ලෙස අප හඳුනා ගනිමු. එසේම ඉතිහාසයේ ස්වාභවික විපත් ලෙස හැඳින්වූ ගංවතුර, නියඟය හා නායායාම් වැරදි පාරිසරික ප්‍රතිපක්තියක හා වැරදි සංවර්ධන උපායමාර්ගයන්ගේද නොදියුණු මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හමුවේ අද වනවිට උස්සන්නවූ ගැටලු ලෙස අප හඳුනාගනු ලබේ.

පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීම සඳහා යෝජනා හා විසඳුම්

තෛතික අණ පනත් හා ප්‍රඥප්තීන්

පරිසර සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම උදෙසා දැනට පනවා ඇති පනත්හි දුර්වලකම්, අඩුපාඩු, ඌනතාවයන් ඉවත් කිරීම උදෙසාත්, අවශ්‍ය නව පනත් සම්පාදනය උදෙසාත් ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රවීණයන්ගෙන් සමන්විත මූලික කොමිසමක් ස්ථාපිත කෙරේ. කොමිසමේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස මහජන අදහස් හා යෝජනා එක්රැස් කිරීම ප්‍රධාන වගකීමක් වන අතර ඒ සඳහා සුදුසු වැඩ පිලිවෙලක්ද සකසනු ලැබේ. නව අණපනත් සකස් කිරීමේදී ජාත්‍යන්තරය සමග එලැඹ තිබූ ගිවිසුම් හා ප්‍රඥප්තීන් පිළිබඳ අවධානය යොමුකරනු ලබන අතර ඉන් ගත යුතු වැදගත් කරුණු රටේ පාරිසරික සුරක්ෂිතතාව වෙනුවෙන් අන්තර්ග්‍රහණය කරනු ලැබේ. මෙම ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා උපරිම වසරක කාලයක් ඉලක්ක කරගනු ඇත. සම්මත කරගනු ලබන පාරිසරික අණපනත් හා ප්‍රඥප්තීන් ආදාළ ආයතන හා සාමන්‍ය ජනතාව නොදැන ගැනීම බරපතළ අඩුවක් ලෙස දකින අපි ඒවා සම්මත වීමෙන් මාස 3ක් ඇතුළත මහජනතාව ඇතුළු රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සඳහා පාරිසරික අණපනත් හා ප්‍රඥප්තීන් පිළිබඳ පුළුල් අවධානයක් ලබාදීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාවට නංවනු ඇත.

රටක් ලෙස ජාත්‍යන්තරයත් සමග එලැඹ ඇති ගිවිසුම් හා ප්‍රඥප්ති මඟින් පවිත්‍ර ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීම සඳහා සිදුවන බාධා ඉවත් කර ගැනීමටත්, පාරිසරික සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කර ගැනීම උදෙසාත්, කරුණු සොයා බැලීම අරමුණු කර ගනිමින් ඒ සඳහා සුදුසුකම් සපුරන සභාවක් මඟින් සමාලෝචනයක් සිදු කරනු ඇත. එම වාර්තාව පදනම්ව පෙර අරමුණු සපුරාගැනීම වෙනුවෙන් ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ.

සැලසුම් සහගත භූමි පරිහරණයක්

1. කෘෂිකාර්මික කටයුතු හේතුවෙන් සිදුවන පාංශු බාදනය වැළැක්වීම අරමුණු කර ගනිමින් ගොවීන් සමඟ සම්බන්ධ වන විශේෂ ව්‍යාපෘතියකට එළැඹෙනු ලැබේ. මෙහිදී මධ්‍යම කඳුකරයේ ප්‍රධාන ගංගා දෝනි හා දල බැවුම්වල පිහිටි ගොවි බිම්වලින් සිදුන පාංශු බාදනය වීම වැළැක්වීම ප්‍රමුඛ කාර්යක් ලෙස සලකා විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් පළමු මාස 6 ගෙවීමට ප්‍රථම ආරම්භ කරන අතර, සමස්ත රටේ ම පාංශුබාදනය වැළැක්වීම අරමුණු කරගත් විශේෂ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් නව රාජ්‍ය ඒකකයක් ස්ථාපිත කරනු ලැබේ.
2. සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා අනෙකුත් ඉදිකිරීම්වලදී සිදුවන පාංශු බාදනය වැළැක්වීමට එම ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේදී ම නව රීතීන් හා කොන්දේසි පනවනු ඇත.
3. වැලි, පස් හා ඛනිජ කැණීම් හිදී සිදුවන පාංශු බාදනය වැළැක්වීමට අරමුණු කර ගනිමින් කැණීමේ මූලික සැලසුම්වලදී ම අදාළ නව නීති හා කොන්දේසි ඇතුළත් කරනු ලැබේ. සංවර්ධන කටයුතු හා ඉදිකිරීම් සඳහා ලොව නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම උපයන් දිරිගන්වන අතර, විකල්ප සාධක හඳුන්වාදීම මගින් ගල්, වැලි, පස් කැණීම මගින් සිදුවන පාරිසරික හානිය අවම කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.
4. මේවන විට පාංශු බාදනයවීම හේතුවෙන් හා අවිධිමත්ව හා අපරික්ෂාකාරීව සිදු කළ ඉදිකිරීම් හේතුවෙන් හානි වූ, නිසරු වූ හා විනාශ වූ බිම් නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම රජයේ මූලික වගකීමක් කොට ක්‍රියා කරනු ඇත.
5. පාංශු බාදනය සඳහා දැඩි ලෙස බලපෑම් වන, රටට ආවේණික නොවන වගාවන් ක්‍රමානුකූලව ඉවත් කිරීමත්, එම බිම් කුළ ස්වාභාවික වන වැස්මක් ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කිරීමට ක්‍රියා කෙරේ. මෙය පස්අවුරුදු සැලැස්මකට අනුව සැලැසුම් කරන අතර, මධ්‍යම කඳුකරයේ ස්වාභාවික වන වැස්මක්

ස්ථාපිත කිරීමට ප්‍රමුඛ කාර්යයක් ලෙස සලකමින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

6. ගංගා ද්‍රෝණි හා වාරිපෝෂිත ප්‍රදේශවල පාංශු බාදනය වැලැක්වීම අරමුණු කරමින්, රටට ආවේණික ස්වභාවික වන වැස්මක් ඇති කිරීම උදෙසා කටයුතු කරනු ලැබේ.
7. රටේ ඉදිරි ගොඩනැගීම් අරමුණු කර ගනිමින්, පාෂාණ කලාප හා පසේ රසායනයන් විද්‍යාත්මක ලෙස හඳුනාගැනීමක් සිදුකරනු ඇත. එය පහත දැක්වෙන භූමි පරිහරණ සැලැස්මට ඉවහල් කර ගනු ලැබේ.
8. රටේ සමස්ත භූමියම නිවැරදි, විද්‍යානුකූල භූමි පරිහරණ සැලැස්මක් අනුව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. එහි ජනාවාස, නගර, ගොවිබිම්, කාර්මික බිම් සංරක්ෂිත භූමි ආදී ලෙස මූලික ලෙස කලාප සඳහා ගනිමින් කටයුතු කරන අතර, එම භූමි පරිහරණ සැලැස්මට අනුගතව රටේ ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු හා පැවැත්ම තීරණය කරනු ඇත. සමස්ත භූමි පරිහරණ සැකැස්ම වෙනුවෙන් විෂයන් ගණනාවක් ඒකාබද්ධ කරමින් භූමි පරිහරණ සැලසුම් යන්ත්‍රයක් ගොඩනගන අතර, අදියර 3ක් යටතේ (කෙටි, මැදි, දිගු) කාලීන ලෙස වසර 5ක් යනවිට අවසන් සැලසුම් සකස් කරනු ඇත.
9. උග්‍ර පාංශු බාදනයට හා උග්‍ර නායයෑම්වලට ගොදුරුව ඇති රටේ වටිනාම භූ කලාපයක් වන මධ්‍යම කඳුකරයේ සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම උදෙසා දැනට සිදුකර ඇති පර්යේෂණ හා දත්ත උපයෝගීකොට නව විද්‍යාත්මක ගවේෂණයක් මඟින් තහවුරු කර ගැනීමෙන් අනතුරුව නව රක්ෂිත වනාන්තර සංරක්ෂිත භූමි ස්ථාපිත කරනු ලැබේ.

අනාගත පැවැත්ම වෙනුවෙන් ජලය

1. මධ්‍යම කඳුකරය හා ගංගා දෝනි හි වර්ෂා ජලය ගබඩා කිරීමේ හැකියාව නිසි ප්‍රතිපත්තියක් හා කළමනාකාරිත්වයක් නොමැති වීමෙන් දැඩි ලෙස දුර්වල වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විටක දැඩි නියඟයන් විටක දැවැන්ත ගංවතුරටත් මුහුණ දේ. ජීවිත හා ආර්ථික හානිත්වලට මුහුණදීමේ ශීඝ්‍රතාව ක්‍රමක් ක්‍රමයෙන් වැඩි දියුණු වී ඇත. මෙම තත්වය පාලනය හා කළමනාකරණය කර ගැනීමේ අරමුණින් ගංගා දෝනි හා මධ්‍යම කඳුකරයේ වැසි ජලය ගබඩා කර ගත යුතු ජල ධර ප්‍රමාණය ගණනය කරන අතර, මතුපිට ඇති ජලධරයන් හා පාෂාණ තුළ ඇති ජල ධරයන් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම උදෙසා විද්‍යානුකූල ක්‍රමවේදයන් සකස්කරනු ලැබේ. ඒ සඳහා අවශ්‍යවන සුදුසු වන ගහනයක් ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.
2. ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම ජල මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනයකින් පසු මැනුම් කටයුතු කොට, ගැසට්කර වසර 2ක් ඇතුළත සංරක්ෂණය කරනු ලැබේ.
3. එල්ලංගායි පද්ධති සක්‍රිය කළ හැකි ගංගා දෝනි, සක්‍රිය කිරීමෙන් ක්ෂණික ගංවතුරෙන් හා නියඟයෙන් සිදුවන බලපෑම අවම කිරීමට කටයුතු කෙරේ.
4. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික, සමාජ ඉතිහාසය සැකැස්මේ සුවිශේෂීතාව වන වාරි ශිෂ්ඨාචාරය අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් සංරක්ෂණය කිරීම අරමුණු කරගෙන විධිමත් ජල හා වාරි කෞතුකාගාරයක් වසර 3ක් ඇතුළත නිර්මාණය කරනු ලැබේ.
5. මතුපිට හා භූ අභ්‍යන්තර ජලය දූෂණයට ලක්වන සියලුම මූලාශ්‍ර හඳුනාගෙන විද්‍යානුකූල විධිමත් ක්‍රම මගින් ජලයේ පවිත්‍රතාව තහවුරු කිරීමට කටයුතු කරන අතරම ජල දූෂණයට හේතුකාරකවන සාධක නවතා දැමීමට හා ඉවත් කිරීමට සැලසුම් කෙරේ.

6. කාර්මික කෘෂිකාර්මික හා සේවා ස්ථානවල භාවිත කර පරිසරයට මුදාහරිනු බලන ජලය නිවැරදි විද්‍යානුකූල ක්‍රමයකින් පරිසරයට බැහැර කිරීම අනිවාර්ය වනු ඇත.
7. ජල පරිහරණයේදී සිදුවන නාස්තිය හා දූෂණයන්, අධික ලෙස භූගත ජල පරිහරණය තුළින් මතු විය හැකි අර්බුද කළමනාකරණය උදෙසාත් විද්‍යාත්මක, පාරිසරික ජල කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කොට ක්‍රියාවට නගනු ලැබේ.

අසිරිමත් ජෛව විවිධත්වය සුරකීමු

1. වන ජීවී හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු විසින් අවසන් වරට ගැසට් කර ඇති භූමි කලපයන්හි අවධානමකට ලක්වී ඇති ප්‍රදේශ නැවත එම කලාපයන් තුළට අන්තර්ග්‍රහනය කර සංරක්ෂණය කරනු ඇත.
2. ජාත්‍යන්තර පරිසර ප්‍රඥප්ති වලට අනුගතව කාර්මික, නාගරික, ජනාවාස හා කඳුකර ප්‍රදේශවල වෙන් වෙන්ව පැවතිය යුතු වනගණත්වයන්ගේ ප්‍රතිශත පවත්වා ගැනීම වෙනුවෙන් නව වන බිම් ස්ථාපිත කොට සංරක්ෂණය කරනු ලැබේ.
3. සමස්ත ලාංකීය පරිසර පද්ධතියේ ජීවී පැවැත්මට අනතුරුදායක තත්වයක් ගෙන එන ආක්‍රමනික ශාක හා සත්ව විශේෂයන් රට තුළට ඇතුළුවීම වැළැක්වීමට විද්‍යානුකූල විධිමත් නිරෝධායන ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සුවිශේෂී වටිනාකම් ගෙන එන ශාක හා සත්ව ජානයන් විවිධ පටු ආර්ථික අවශ්‍යතාවන් වෙනුවෙන් සුළු පිරිසකගේ අභිවාර්ධය තකා සිදුවන පැහැරගැනීම අහෝසිකිරීමට කටයුතු කරන අතර එය ජාතික වටිනාකමක් ලෙස තක්සේරු කරනු ඇත. රටේ පාරිසරික අවශ්‍යතාවයන් හා අනාගත පැවැත්ම තීර කිරීමේ අරමුණ සහිතව පළමු වසර 5 අවසන් වන විට රටේ සංරක්ෂිත වන ගණත්වය, සමස්ත භූමි ප්‍රමාණයෙන් 35% දක්වා වර්ධනය කිරීමට කටයුතු කරන

පරිසරය

අතර, එහිදී මධ්‍යම කඳුකරණයේ වැසි වනාන්තර පද්ධතිය වඩා සංකීර්ණ කිරීමක් ලාංකීය ජෛව විවිධත්වයේ අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වන ශාඛ ප්‍රජාවක් සංරක්ෂිත භූමි තුළ ස්ථාපිත කීමටත් කටයුතු කරනු ලැබේ.

පාරිසරික සුරක්ෂිතභාවයත් මහජනාවගේ ආර්ථික අභිවෘද්ධියත් අරමුණු කර ගනිමින් පාරිසරික වන හා ඖෂධ වගා ව්‍යාපෘතියක් පළමු වසර 5 තුළ අක්කර ලක්ෂ 5ක භූමි ප්‍රමාණයක සිදු කිරීමට සැලසුම් කරනු ලැබේ. මේ සඳහා රජය ජනතාවට මාර්ග උපදේශය ආධාර ලබාදීම හා වෙළෙඳ පොළ සකස් කර දීමේ මූලික වගකීම රජය විසින් ඉටු කරනු ඇත.

4. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික සත්ව හා ශාක ප්‍රජාව මානව ක්‍රියාකරකම් හේතුවෙන් පත්ව ඇති අවදානම අහෝසි කිරීමට සැලසුම් කරන අතර ස්වාභාවික පාරිසරික ක්‍රියාවලි හේතුවෙන් වඳ වීමේ තර්ජනයට මුහුණ දෙන ජීවීන් හඳුනාගෙන මතු පරපුර වෙනුවෙන් ආරක්ෂා කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.
5. පාරිසරික සමතුලිතතාව බිඳහෙලමින් සත්ව විශේෂ කිපයක සිදුවන සහනත්වයන්ගේ සීග්‍ර වැඩිවීම පාරිසරික උවදුරක් ලෙස හඳුනාගන්නා අතර එසේ වැඩිවීමේ ජීවවිද්‍යාත්මක හේතූන් අධ්‍යයනය කර ස්වාභාවික වරණ ක්‍රියාවලිය මගින් විද්‍යානුකූලව පාලනය කිරීමට සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.
6. මානව පැවැත්ම සහ පාරිසරය තිර කිරීමේ අරමුණින් නව සංකල්පයක් ලෙස පාරිසරික ජනාවාසකරණනයත්, පාරිසරික නාගරීකරණනයත් යන සංකල්ප හඳුන්වා දෙමින් පළමු වසර 5 තුළ තෝරාගත් නගර 10ක් විශේෂඥයින්ගේ සැලසුම්වලට අනුව ආදර්ශ හරිත නගර ලෙස ඉදිකර ජනතා අයිතියට පත්කරනු ලැබේ.
7. සමස්ථ ජීවී පැවැත්ම සඳහා පාංශු ගෝලය හා වායු ගෝලය තුළ ජෛව ජීර්ණ ක්‍රියාවලිය මනා ලෙස පවත්වා ගැනීමට අති විශාල කාර්යභාරයක් සපුරන ක්ෂුද්‍ර ජීවී ගහණ විනාශ

කරන මිනිස් ක්‍රියාකාරකමක් වූ මුදා හරින කෘතීම කාරක රසායනිකයන් පරිසරයට බැහැර කිරීම විද්‍යානුකූල විධිමත් වැඩ පිලිවෙලක් මගින් පාලනය කිරීමට සැලසුම් කරනු ලැබේ.

සුපවිත්‍ර හුස්ම පොදක්

1. මෙයට ජාතික ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් වායුගෝලයද බරපතළ දූෂණයකට ලක්ව ඇත. එහි ප්‍රතිවිපාක ලෙස සෞඛ්‍ය ආර්ථිකමය ගැටලු වර්ධනය වෙමින් පවතී. එබැවින්

සියලු මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා වායු ගෝලයට විමෝචනය වන සියළු වායු වර්ගයන් හා ක්ෂුද්‍ර ඝණ අංශු පිළිබඳව විගණනයක් සිදු කරනු ඇත. ඒ සඳහා අවශ්‍ය පාරිසරික විගණන ඒකකයක් ස්ථාපිත කරනු ඇත. එකී විගණනය අනෙකුත් පාරිසරික සාධකයන්හි ගුණාත්මක බව තහවුරු කරගැනීම උදෙසා විගණනයේ යෙදෙනු ඇත.

2. වායු ගෝලයට විමෝචනය වන දූෂකාරක වායු වර්ග එම ස්ථානයේදීම අතුරු නිෂ්පාදන බිහිකරලීම හෝ බැහැරකරලීමේ නව තාක්ෂණ හඳුන්වා දීම හෝ විමෝචනය සිදු නොවන ක්‍රමවේදවලට ප්‍රවිෂ්ඨ වීම සඳහා රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලබා දෙමින් පාලනය කිරීමට සැලසුම් කෙරේ.

3. වායු ගෝලය තුළ ප්‍රකෂ රසායන දූමිකාව නිමාණය වෙමින් මිනිසාට ජීවත්වීම අහියෝගයට ලක් කරමින් වායු දූෂණය උච්ච අවස්ථාවකට ළගා වී ඇති නගර හඳුනා ගෙන කඩිනමින් එම දූමිකාව ඉවත්කිරීම සඳහා නව තාක්ෂණික ජෛව ක්‍රම භාවිතා කරනු ඇත. මහනුවර වැනි දැඩි වායු දූෂණයට ලක්ව ඇති නගර 2ක් තෝරා නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස පිරිසිදු වාතය සහිත නගර බවට වසර ඇතුළත පත්කිරීමේ ක්‍රියාලිය ආරම්භ කරනු ඇත.

4. වායු ගෝලයේ හරිත වායු අවශෝෂණ හා විමෝචන ක්‍රියාවලිය සමතුලිතතාවයේ පවත්වා ගැනීම සඳහා කාබන් තිර කිරීමේ උපරිම හැකියාව ඇති ඤාණික වර්ධනයක් ඇති පාරිසරික යෝග්‍ය දැව වර්ගයන් හඳුන්වාදෙන අතර එමගින් වාණිජ නිෂ්පාදනය කරන කර්මාන්ත සඳහා රාජ්‍ය අනුග්‍රහ ලබාදෙනු ඇත.

මනරම් වෙරළක් පිවිසුරු සයුරක්

1. වෙරළ තීරයට හෝ සාගරයට සෘජුව හෝ වක්‍රව අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පුරුණ ලෙස නතර කරනු ලැබේ.
2. වෙරළ කලාපයේ අධි සංවේදී පරිසර පද්ධති හඳුනා ගෙන එම පරිසර පද්ධති සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අවම සීමාව තුළ මානව ක්‍රියාකාරකම් අත්හිටවනු ඇත.
3. අනෙකුත් වෙරළ කලාපයන්හි වෙරළ සංරක්ෂණ අවම සීමාව විද්‍යානුකූලව තීරණයකරන අතර එය නිවැරදිව නිරවුල්ව මිණුම් කටයුතු කර සලකණු කරනු ඇත. එම සීමාව තුළ නව ඉදිකිරීම් අත්හිටවනු ලබන අතර පවතින ඉදිකිරීම් ක්‍රමණකූලව විකල්ප හඳුන්වා දෙමින් ඉවත්කිරීමට කටයුතු කෙරේ. මෙම කර්තව්‍යය වසර 3ක කාලයකින් නිමකරනු ඇත.
4. මත්ස්‍ය සම්පත ඇතුළු ගැඹුරු මුහුදේ පවතින ස්වභාවික සම්පත් භාවිතයට ගැනීමට හා එම සම්පත් සුරක්ෂිත කිරීම වෙනුවෙන් සාගර දූෂණය අවම කිරීම වෙනුවෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ නීතිවලට සමගාමීව පාරිසරික නීති පද්ධතියක් සකසනු ඇත. මෙම කාර්යය වසරක කාලකින් නිමකරනු ඇත.
5. ශ්‍රී ලාංකීය ජනතාව සමග සංස්කෘතිකව බැඳී ඇති මුහුදු වෙරළ කලාප කිහිපයක් හා සංචාරක ආකර්ෂණයට ලක්ව ඇති වෙරළ කලාප කීපයක් සියලු පහසුකම් සහිත සුන්දර පාරිසරික තීරයන් බවට වසර 3ක් ඇතුළත ගොඩ නගනු ඇත.

නීතිසල රටක උරුමය

1. මූලික කසල කළමනාකරනය කසල ජනනය වන ස්ථාන එනම් ගෘහ කර්මාන්ත, ව්‍යාපාරික ස්ථාන හා ආයතනවලින්ම ආරම්භ කිරීමට විදිමත් සැලැස්මක් සකස් කරනු ලැබේ.
2. නිෂ්පාදකයා, ව්‍යාපාරිකයා, පාරිභෝගිකයා එක්ව පරිසරයට බැහැර කරන කසල සමාජ වගකීමක් සහිතව බැහැර කරලීමේ ක්‍රමවේදයකට යටත් කරනු ඇත.
3. ඉලේක්ට්‍රොනික හා විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය ඇතුළත් සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය සඳහා තෝරා ගත් ස්ථාන කීපයකම මධ්‍යස්ථාන පිහිටවනු ලැබේ. මෙම කර්තව්‍යය ක්‍රියාවට නගා වසරක් තුළ අවසන් කරනු ඇත.
4. රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ දායක කර ගනිමින් ජෛව රසායනික කසල කළමනාකරණ කර්මාන්තශාලා සෑම දිස්ත්‍රික්කයකටම එක බැගින් ස්ථාපිත කිරීම තුළින් කොම්පොස්ට් පොහොර හා බලශක්ති නිශ්පාදනයටද අවකීර්ණය වීම.

වැරදි භාවිතයෙන් නිර්මිතවූ පාරසරික ගැටළු දුරලමු

1. රටේ පවතින ප්‍රධාන වන ජීවී හා වන සංරක්ෂණ කලාප ඒකාබද්ධ කල හැකි ස්ථාන හඳුනාගෙන නවීන මංකඩවල් ස්ථාපන කිරීමට සැලසුම් කෙරේ. මේ යටතේ පළමු වසර 2 තුළ ප්‍රධාන වන කලාප 10 තුළ නව අලිමංකඩවල් ස්ථාපිත කිරීමට සැලසුම් කෙරේ.
2. වන සතුන් ගම් වැදීම හා වගා බිම්වලට සිදුකරන හානීන් වළක්වා ගැනීමටත් වන සතුන්ගේ ආහාර අවශ්‍යතාවය සැපිරීමත් අරමුණු කර ගනිමින් වන අලින් හා වන සතුන් සඳහා වනාන්තරවල පවතින ආහාර අවශ්‍යතා සැපිරීම

වෙනුවෙන් අදාළ පාරිසරික පද්ධති නිර්මාණය කිරීමට සැලසුම් කිරීම.

3. අලි ඇතුන්ගේ ඇත් දළ, ගජමුතු, කෙඳි පිළිබඳව පවතින සමාජ මිත්‍යාවන් හා වටිනාකම් අහෝසි කිරීම සඳහා අවබෝධය ලබාදීමට කටයුතු කෙරේ.
4. වනඅලින් ගම් නගරවලට පිවිසීම වැලැක්ම සඳහා විධිමත් විදුලි වැට පද්ධතියක් ස්ථාපිත කරන අතර ඒ සඳහා වූ ඒකකයක් පිහිටවනු ලැබේ. එමෙන්ම ජීව විද්‍යාත්මක හා නව තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් ජන සහභාගීත්ව වැඩ සටහන් අලි මිනිස් ගැටුම් පාලනය කිරීම සඳහා භාවිත කෙරේ.
5. පාරිසරික මිතුරු මානව පැවැත්මකට ක්‍රමානුකූලව සමාජය අනුගත කරගනිමින් පරිසරය විසින් මානවයාට එල්ලකර තිබෙන වක්‍රගවු ඩෙංගු පිලිකා ශ්වසන රෝග ආදී සෞඛ්‍ය ගැටළු හුදු සෞඛ්‍ය ගැටලු ලෙස ලසු නොකරන අතර වැරදි පාරිසරික භාවිතාවක් සහ අවිධිමත් සංවර්ධන ක්‍රියාවලි හේතුවෙන් පැනනැගුන ගැටළු ලෙස හඳුනා ගන්නා අප එම ගැටලු තුරන් කිරීමට අධ්‍යාපනික මෙන්ම පාරිසරික සංස්කෘතියක් ගොඩ නැගීමට සැලසුම් කරන අතර එය ඇගයීමේ ක්‍රියාවලිකට වාර්ෂිකව භාවිතා කරනු ඇත.
6. මානව වාසස්ථාන වන නිවාස හා වැඩ බිම් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිතව පරිසර හිතකාමී ප්‍රියමනාප ස්ථාන බවට පත් කිරීම සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වයක් සහිත රාජ්‍ය මැදිහත්වීමක්ද ඇතුළත් සැලසුමකට ලක් කෙරේ.
7. ජනතාවගේ පරිභෝජනය සඳහා පිරිසුදු ගුණාත්මක ආහාර මෙන්ම අනෙකුත් භෞතිකමය භාණ්ඩ හා ද්‍රව්‍යය පරිසර හිතකාමී පරිභෝජන රටාවකට ගෙන ඒමක් සඳහා දැණුම ලබාදීම ඒ සඳහා වූ සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට සැලසුම් කිරීම රජයේ වකිමක් කොට සලකා කටයුතු කරයි.

ජාතික ජන බලවේගය

පරිසරය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන කමිටුව

**පරිසරවේදී පුජ්‍ය වෘකන්දවල රාහුල හිමි
පරිසරවේදී ආචාර්ය එස්.ඩී. ගොඩගමුව මහතා
ආචාර්ය අශෝක රංවල මහතා**

*රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය,
ආචාර්ය ඩී.එල්.ඒ.එච්. ශම්මික ලියනගේ මහතා*

**ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසරවේදී ආචාර්ය රවිච්ඳු කාරියවසම් මහතා
ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසරවේදී, ලේඛක සම්පත් ආර්යසේන මහතා
විදුහල්පති එන්. විජයකුමාරන් මහතා**

*ජීවයේ අයිතිය කැඳවුම්කරු සහ බහු විනාශකාරී උමා ඔය ව්‍යාපෘතියට එරෙහි
ජනතා පෙරමුණේ කැඳවුම්කරු
සමන්ත විදුසාරත්න මහතා*

*රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ
මහාචාර්ය ජේමදාස ලියනාරච්චි මහතා*

*පරිසරවේදී, වාස්තු විද්‍යාඥ
උදුල බණ්ඩාර ඔෆ්ෂොම් මහතා*

*කැලණි ෨ දිසවර සුරැකීමේ ජාතික ව්‍යාපාරයේ සභාපති
අසීත නිරෝෂන් මහතා*

ටී.ඩී.එම්.එස්. සමරනායක මහතා